

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-361/24 – 1

Kohtuasi C-361/24 [Grezniaka]ⁱ

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

17. mai 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

26. aprill 2024

Määruskaebuse esitaja kassatsiooniastmes:

RX

Vastustajad kassatsiooniastmes:

FZ

VT

[...]

Der Oberste Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) tegi [...] kohtuasjas, milles alaealised 1. FZ ja 2. VT [...], keda mõlemat esindab nende ema [...], nõuavad EO (Exekutionsordnung, Austria täitemenetluse seadustik) § 382 punkti 8a alusel [kohtumenetluse ajaks] ajutist elatist, isa RX [...] määruskaebuse alusel Viinis tsiviilasju lahendava liidumaa kohtu kui apellatsioonikohtu 14. juuni 2023 aasta määruse GZ 42 R 11/23p-41 peale, millega jäeti muutmata Viini kesklinna esimese astme kohtu 19. septembri 2022 aasta määrus GZ 83 Pu 137/21y-31, [...] järgmise

k o h t u m ä ä r u s e:

ⁱ Käesoleval kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

I. Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel järgmised eelotsuse küsimused:

1. Kas nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes (edaspidi „määrus nr 4/2009“) (ELT 2009, L 7, lk 1) artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et kahte menetlust on alustanud „*samad pooled*“, kui alaealised lapsed esitavad ühes menetluses oma isa vastu nõude perioodilise elatise saamiseks ja teises menetluses taotleb isa lisaks alaealiste laste emaga sõlmitud abielu lahutamisele ka oma elatise maksmise kohustuse kindlaksmääramist alaealiste suhtes, kuigi alaealised ei ole abielu lahutamise menetluses ei avalduse esitajad ega avalduse vastas pooled?

2.a) Kas määruse nr 4/2009 artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et menetlus on algatatud „*sama eseme ja alusega hagide põhjal*“, kui ühes menetluses soovivad alaealised oma perioodilise elatise saamise nõude kohest täitmist ja teises menetluses taotleb isa mitte ainult laste emaga sõlmitud abielu lahutamist, vaid ka alaealistele lahutuse tagajärjena makstava perioodilise elatise kindlaksmääramist, seega tulevase ajavahemiku kohta, mille algus ei ole veel ette näha?

2.b) Kas selle otsustuse korral on oluline, kas alaealiste taotletav perioodiline elatis on formaalselt ajaliselt piiratud abielu lahutamise menetluse lõppemisega?

2.c) Kas vastus küsimustele 2.a ja 2.b on erinev, kui alaealised taotleavad perioodilist elatist esialgse õiguskaitse korras?

2.d) Kas seejuures on vahet, kas [makstava elatise] ajavahemike kattumine on juba taotluse sõnastuse kohaselt välistatud või on see vaid praktiliselt ebatõenäoline, sest Austrias rahuldatud ajutise elatise saamise nõue on ajaliselt piiratud Austrias toimuva ülalpidamis(põhi)kohtuasja menetluse lõppemisega ja see menetlus on peatatud kuni Poolas toimivas abielu lahutamise menetluses kohtualluvuse üle otsustamiseni?

3. Kas määruse nr 4/2009 artiklit 14 tuleb tõlgendada nii, et avalduse esitaja võib ajal, mil põhikohtuasjas on juba kohtusse pöördutud, taotleda artikli 14 järgse ajutiste kaitsemeetmete menetluse algatamist kõikide määruse nr 4/2009 artiklis 3 jj sätestatud kohtualluvuslike reeglite kohaselt, kuigi need kohtualluvused ei ole talle enam kättesaadavad (täiendava) põhikohtuasja menetluse jaoks, sest põhikohtuasja menetlust on juba alustatud ja sellega tekitatud kohtuasja menetluses olek artikli 12 tähenduses?

4. Kui vastus kolmandale küsimusele on eitav: kas määruse nr 4/2009 artiklit 14 tuleb tõlgendada nii, et avalduse esitaja võib taotleda artikli 14 järgse ajutiste kaitsemeetmete menetluse algatamist ka kohtult, kelle poole on pöördutud põhikohtuasja menetluse algatamiseks, kuid kes on praegu peatanud menetluse

põhikohtuasja menetluse varasema algatamise ja sellega artikli 12 tähenduses kohtuasja menetluses oleku tekitamise tõttu?

5. Kui vastus kolmandale küsimusele on eitav: kas määruse nr 4/2009 artiklit 14 tuleb tõlgendada nii, et ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, võib taotleda riigisiseste õigusnormide alusel pädevalt kohtult ainult siis, kui taotletava meetme ja kohtualluvuse vahel on tegelik seos kohtuasjades C-391/95, *van Uden*, ja 125/79, *Denilauler vs. S. N. C. Couchet Frères* määratletud tähenduses?

Kui jah, siis kas lisaks liikmesriigis [kohtulahendi] täitmise eelduslikule edukusele tulevad tegeliku seose jaoks kõne alla ka muud kriteeriumid (siin eelkõige avalduse esitanud alaealiste elukoht; alaealiste avalduse alusel algatatud (peatatud) põhikohtuasja menetluses olek; avalduse vastaspoole elukoht ajal, kui alaealiste avalduse alusel algatatakse (peatatud) põhikohtuasja menetlus)?

6. Kui vastus kolmandale küsimusele on eitav: kas määruse nr 4/2009 artiklit 5 tuleb tõlgendada nii, et isa kohtusse ilmumine abikaasale ajutise ülalpidamise määramise menetluses tähendab ka kohtusse ilmumist lapsele ajutise elatise määramise menetluses, kui kõik ülalpidamisnõuded põhinevad isa/abielumehe perekonnast lahkumisel ja on esemeks samale asja kohtumenetluses olekut tekitavale abielu lahutamise menetlusele, kuid riigisisese õiguse alusel tuleb ajutisi meetmeid taotleda eri liiki menetlustes?

III. [...] [Menetluse peatamine]

Põhjendused:

I. Eelotsusetaotlust puudutavad põhjendused:

A. Lähteolukord:

- 1 Mõlema alaealise lapse vanemad on endiselt abielus, kuid elavad eraldi. Kõik menetlusosalised on Poola kodanikud ja nende viimane ühine viibimiskoht oli Viinis, kus on sündinud ka alaealised lapsed. Isa ülalpidamiskohustust kahe alaealise suhtes ei ole veel kohtulikult reguleeritud.
- 2 24. augustil 2021 taotlesid alaealised lapsed, keda esindas nende ema, Bezirksgericht Innere Stadt Wien'ilt (Viini kesklinna esimese astme kohus) hagita menetluses (kohtuasja number 83 Pu 137/21y), et nende isa kohustataks tegema igakuiseid elatise makseid alates 1. augustist 2021. Isa on 2021. aasta mai keskel perekonna ühisest korterist Viinis välja kolinud ega maksa regulaarselt elatist.
- 3 Isa esitas vastuväite, et kuigi ta elab pärast kolimist endiselt Viinis, oli ta juba 4. augustil 2021 esitanud Poolas Krakówi regionaalsele kohtule kohtuasjas numbriga XI C 2299/21 abielu lahutamise avalduse, mille esemeks oli ka emale ja

kahele alaealisele lapsele elatise kindlaksmääramine. Krakówi regionaalse kohtu pädevus abielu lahutamise menetluses rahvusvahelise kohtualluvuse tähenduses tuleneb abikaasade ühisest kodakondsusest vastavalt nõukogu 27. novembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2201/2003 artikli 3 lõike 1 punktile b. Viini kesklinna esimese astme kohus peaks tunnistama end võrreldes Krakówi regionaalse kohtuga mittepädevaks, seda asja kohtumenetluses oleku tõttu määruse nr 4/2009 artikli 12 lõike 2 järgi, ja jätma alaealiste elatise saamise avalduse läbi vaatamata; teise võimalusena tuleks menetlus peatada kohtuasjade seotuse tõttu, kuni Krakówi regionaalne kohus on teinud jõustunud otsuse kohtualluvuse kohta määruse nr 4/2009 artikli 13 lõigete 1 ja 2 alusel.

- 4 Ka ema esitas 14. septembril 2021 abielu lahutamise hagi, seda Viini kesklinna esimese astme kohtusse, hagimenetluses kohtuasja numbriga 83 C 34/21w. Hagi toimetati kostjale kätte 29. septembril 2021.
- 5 Viini kesklinna esimese astme kohus peatas 25. oktoobri 2021. aasta määrusega kohtuasjas 83 Pu 137/21y alaealiste elatisnõude menetluse ja 1. märtsi 2022. aasta määrusega kohtuasjas 83 C 34/21w abielu lahutamise menetluse määruse nr 4/2009 artikli 12 lõike 1 alusel, kuni Krakówi regionaalse kohtu, kellele hagi esitati esimesena, kohtualluvuse kindlakstegemiseni.
- 6 Krakówi regionaalse kohtu otsus kohtualluvuse kohta ei ole veel teada; 15. novembril 2023 saabus Krakówi regionaalselt kohtult päring abielu lahutamise menetluse staadiumi kohta Austrias.

B. Poolte seisukohad ja senine menetluses alaealiste ajutise elatisnõude küsimuses:

- 7 14. aprillil 2022 esitasid alaealised lapsed, keda esindab jällegi nende ema, Viini kesklinna esimese astme kohtule hagita elatisnõude menetluses, kohtuasjas numbriga 83 Pu 137/21y avalduse, et nende isa kohustataks vastavalt täitemenetluse seadustiku (Exekutionsordnung, edaspidi „EO“) § 382 lõike 1 punktile 8a alates 1. maist 2022 maksma **ajutist** elatist 650 eurot lapse kohta.
- 8 Isa esitas vastuväite, et asi ei allu ka ajutise elatise määramiseks rahvusvahelise kohtualluvuse reeglite kohaselt sellele kohtule, kuhu avaldus esitati. Ajutiste meetme kohta kohtulahendi tegemise rahvusvaheline kohtualluvus vastavalt määruse nr 4/2009 artiklile 14 määratakse eelkõige koha järgi, kus tehakse otsus põhikohtuasjas, käesoleval juhul Krakówis. Ka Austria õigusest ei tulene kohtualluvust: EO § 387 lõige 1 viitab ainult riigisisestele kohtutele, EO § 387 lõige 2 viitab täitmiskohtule, käesoleval juhul isa (praeguse) elukoha järgsele kohtule Varssavis. Alaealiste avaldus on õigusi kuritarvitav, sest isa oli 2022. aasta jaanuaris Viinist Poola tagasi pöördunud, kuid ema oli salaja ja omavoliliselt otsustanud jääda koos alaealistega Austriasse. Samuti ületab taotletav elatis isa rahalisi võimalusi.

- 9 Viini kesklinna esimese astme kohus ja Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Viinis tsiviilasju lahendav liidumaa kohus) kui apellatsioonikohus: 1. jaatasid rahvusvahelise kohtualluvuse reeglite järgi Viini kesklinna esimese astme kohtu pädevust alaealiste ajutist elatist käsitlevas menetluses määruse nr 4/2009 artikli 14 alusel; 2. kohustasid isa maksma ajutist igakuist elatist 365 eurot lapse kohta alates 1. maist 2022 hiljemalt kuni Viini kesklinna esimese astme kohtule kohtuasjas 83 Pu 137/2v1y 24. augustil 2021 esitatud avaldusega algatatud elatise saamise menetluse lõppemiseni; ning jätsid nõude ülejäänud osas (265 eurot lapse kohta kuus) rahuldamata. Põhikohtuasja menetluse 83 Pu 137/21y peatamine ei välista alaealiste hariliku viibimiskoha kohtul ajutise [elatis]määruse tegemist (määruse nr 4/2009 artikkel 14 koostoimes artikli 3 punktiga b). Ei ole mingeid viiteid alaealiste (mitte nende ema) kuritahtliku käitumise kohta. Lähtudes isa tuvastatud sissetulekust ja muudest hoolduskohustustest oleks alaealistel õigus saada 11% kogusissetulekust.
- 10 Viinis tsiviilasju lahendav liidumaa kohus lubas esitada määruskaebuse Oberster Gerichtshof'ile (Austria kõrgeim üldkohus), kuna puudub kõrgeima astme kohtu praktika lapse elatise nõude kohtumenetluses ajutise meetme määruse tegemise kohta pärast elatismenetluse peatamist määruse nr 4/2009 artikli 12 lõike 1 alusel.
- 11 Isa palub määruskaebuses Austria kõrgeimale üldkohtule kui viimase astme kohtule esimese astme kohtulahend tühistada ja saata asi tagasi esimese astme kohtule uueks arutamiseks; teise võimalusena, et alaealiste avaldus jäetaks kohtualluvuse puudumise tõttu läbi vaatamata; kolmanda võimalusena, et apellatsioonikohtu määrus tühistataks ja asi saadetaks tagasi esimese astme kohtule. Lisaks teeb ta ettepaneku taotleda Euroopa Liidu Kohtult (edaspidi „Euroopa Kohus“) eelotsust rahvusvahelise kohtualluvuse kohta.
- 12 Viini kesklinna esimese astme kohus jättis vastavas osas pädevana rahuldamata isa samaaegse taotluse peatada või edasi lükata ajutise elatismääruse täidetavus, mistõttu Viini kesklinna esimese astme kohtu ajutine elatismäärus alaealistele elatise väljamõistmise kohta on praegu sundtäidetav.
- 13 Alaealised taotlevad, et Austria kõrgeim üldkohus jätaks isa määruskaebuse kas läbi vaatamata või rahuldamata.

C. Asjakohased õigusnormid

- 14 **1.** Määruse nr 4/2009 artikkel 3 sätestab:

Üldsätted

Liikmesriikides on ülalpidamiskohustuste küsimustes pädevad otsustama:

a) selle riigi kohtud, kus on kostja alaline elukoht [mõiste „alaline elukoht“ asemel on eespool ja edaspidi kasutatud täpsemat vastet „harilik viibimiskoht“]; või

b) selle riigi kohtud, kus on õigustatud isiku [harilik viibimiskoht]; või

c) kohus, mis on kohtu asukohariigi õiguse kohaselt pädev menetlema perekonnaseisu käsitlevaid kohtuasju, kui ülalpidamiskohustust käsitlev asi on nendega seotud, välja arvatud juhul, kui kohtualluvuse aluseks on üksnes ühe poole kodakondsus;

või

d) kohus, mis on kohtu asukohariigi õiguse kohaselt pädev menetlema vanemlikku vastutust käsitlevaid kohtuasju, kui ülalpidamiskohustust käsitlev asi on nendega seotud, välja arvatud juhul, kui kohtualluvuse aluseks on üksnes ühe poole kodakondsus.

15 2. Määruse nr 4/2009 artikkel 5 sätestab:

Kohtualluvus kostja kohtusse ilmumise alusel

Lisaks käesoleva määruse muudest sätetest tulenevale pädevusele on pädev ka see liikmesriigi kohus, kuhu kostja ilmub. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui isik on ilmunud kohtusse pädevuse vaidlustamiseks.

16 3. Määruse nr 4/2009 artikkel 12 sätestab:

Menetluses olev kohtuasi

(1) Kui eri liikmesriikide kohtutes algatavad sama eseme ja alusega hagide põhjal menetlusi ühed ja samad pooled, peatab see kohus, kellele hagi esitati hiljem, poolelioleva menetluse omal algatusel seni, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kellele hagi esitati esimesena.

(2) Kui on kindlaks tehtud selle kohtu pädevus, kellele hagi esitati esimesena, loobub kohus, kellele hagi esitati hiljem, pädevusest esimese kohtu kasuks.

17 4. Määruse nr 4/2009 artikkel 14 sätestab:

Ajutised meetmed ja kaitsemeetmed

Liikmesriigi kohtute kaudu võib taotleda selliseid ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mis on asjaomase liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud, isegi juhul kui käesoleva määruse kohaselt on asja sisuliseks arutamiseks pädev teise liikmesriigi kohus.

18 5. EO (Austria täitemenetluse seadustik) § 382 punkt 8a sätestab:

Kaitsemeetmed

§ 382. Kaitsemeetmed, mida kohus võib avalduse alusel määrata sõltuvalt üksikjuhtumil saavutada soovitava eesmärgi iseloomust, on eelkõige järgmised:

[...]

8.a) ühe abikaasa või lahutatud abikaasa poolt teisele abikaasale või ühe vanema poolt oma lapsele antava ajutise ülalpidamise kindlaksmääramine, igal juhtumil seoses menetlusega, milles ülalpidamist nõutakse; abieluvälise lapse isa ülalpidamiskohustuse puhul kohaldatakse seda ainult siis, kui isadus on tuvastatud; abikaasa või abielust sündinud lapse ülalpidamise puhul piisab seotusest abielu lahutamise-, kehtetuks tunnistamise- või tühisuse tuvastamise menetlusega.

19 **6. EO (Austria täitemenetluse seadustik) § 387 sätestab:**

Kohtualluvus

(1) Kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti, on ajutiste määruste, nende täitmiseks vajalike määruste ja ajutiste määruste tõttu vajalike muude taotluste ja toimingute tegemiseks pädev sellist põhikohtuasja või täitemenetlusasja lahendav kohus, millega seonduvalt tuleb määrus teha, kui [põhikohtuasja või täitemenetlusasja] menetlus oli alanud esimese avalduse esitamise ajal.

(2) Kui selliste määruste tegemist taotletakse enne kohtumenetluse alustamist või pärast selle jõustunult lõppemist, kuid enne täitemenetluse alustamist, on nimetatud määruste[,] taotluste ja toimingute jaoks pädev see esimese astme kohus, mille poole võib ohustatud poole vastaspool pöörduda üldise kohtualluvuse normide kohaselt hagiastades, esimese avalduse esitamise ajal; kui aga tema jaoks ei ole sellist kohtualluvust Austrias olemas, siis riigisisene esimese astme kohus, kelle tööpiirkonnas asub asi, mille suhtes tuleks ajutine määrus teha, või kus on võlgniku suhtes kohustatud kolmanda isiku elukoht, registrijärgne asukoht või harilik viibimiskoht või kus tuleks teha ajutise määruse täitmisele pööramise toiming.

(3) Erandina lõikest 2 on kohus, kes oleks pädev põhikohtuasjas, pädev ka nendes kohtuasjades, kui tegemist on ajutiste määrustega § 382 punkti 8 kohaselt [eelotsusetaotluse esitanud kohtu märkus: „s.t. ajutist elatist puudutavalt“] või ebaausa konkurentsi korral vastavalt autoriõiguse seadusele või vastavalt tarbijakaitseseaduse §-dele 28-30.

(4) [...]

D. Euroopa Kohtule esitatava eelotsusetaotluse põhjendused

1. Määruse nr 4/2009 kohaldatavus

20 **1.1.** Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta

ülalpidamiskohustuste küsimustes on kohaldatav alates 18. juunist 2011 (määruse nr 4/2009 artikkel 76).

- 21 Austria ja Poola on liikmesriigid, kelle suhtes see määrus on kohaldatav, mistõttu see on määruse nr 4/2009 artikli 69 lõike 2 kohaselt kahepoolsete ja mitmepoolsete lepingute suhtes esimuslik.
- 22 **1.2.** Määruse nr 4/2009 esemeline kohaldamisala hõlmab kõiki ülalpidamiskohustusi, mis „tulenevad pere-, sugulus-, abielu- või hõimlussuhetest“ (määruse nr 4/2009 artikli 1 lõige 1), seega ka isa rahalist elatise maksmise kohustust.
- 23 **1.3.** Määruse nr 4/2009 artikli 75 lõike 1 kohaselt kohaldatakse määrust kõigi menetluste suhtes, mis on algatatud pärast 18. juunit 2011.

2. Esimene küsimus: poolte samasus

- 24 **2.1.** Isa kui avalduse esitaja esitas Krakówi regionaalsele kohtule abielu lahutamise avalduse ema kui avalduse vastaspoole vastu. Ülalpidamiseks õigustatud alaealised lapsed ei ole oma vanemate Poolas toimuva abielu lahutamise menetluse pooled, kuid isa avalduse eesmärk on ka oma laste suhtes ülalpidamiskohustuse kindlaksmääramine.
- 25 **2.2.** Määruse nr 4/2009 artikli 12 lõikes 1 sisalduv mõiste „*ühed ja samad pooled*“ tuleb määratleda autonoomselt. Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale 27. septembri 1968. aasta Brüsseli konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 21 kohta, mis on sisult identne [määruse nr 4/2009 artikliga 12], tuleb erandjuhul eeldada poolte samasust ka siis, kui pooled ei ole õigusvaidluses samad, kuid poolte huvid kahe õigusvaidluse eseme suhtes sedavõrd kattuvad, et ühe poole kasuks või tema vastu tehtud kohtuotsusel oleks õigusjõud ka teise poole suhtes (Euroopa Kohtu otsus C-351/96, *Drouot vs. CMII*, punkt 19).
- 26 **2.3.** Seetõttu väidetakse õiguskirjanduses, et poolte samasust tuleks eeldada ka ülalpidamismenetluse puhul, kui laps on pool ühes menetluses ja teises menetluses osaleb vanem lapse õiguste kaitsjana (st oma nimel lapse õigusi puudutavalt), kuivõrd otsus on kehtiv lapse kasuks ja lapse kahjuks (*Andrae in Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 4; *Fuchs in Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 10; *Weber in Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], äärenr 6.239; *Reuß in Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. täiendav trükk jaanuar 2023] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 8; *Lipp in MKFamFG* [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 8).
- 27 **2.4.** Seetõttu esitas Austria kõrgeim üldkohus juba 6. juunil 2013 vastava eelotsusetaotluse kohtuasjas 6 Ob 240/12f = Euroopa Kohtus C-442/13, *Nagy*. Kuues kolleegium võttis selle taotluse 26. mai 2014. aasta määrusega tagasi pärast

seada, kui isa 28. märtsi 2014. aasta avalduse alusel lõpetati Ungaris toimunud abielu lahutamise menetlus, mille ese oli ka lapse ülalpidamine (vt 6 Ob 99/14y).

- 28 **2.5.** Küsimus, kas määruse nr 4/2009 artikkel 12 on kohaldatav, kui isa taotleb pooleliolevas abielu lahutamise menetluses oma ülalpidamiskohustuse kindlaksmääramist lapse suhtes ja laps esitab elatise saamise nõude isa vastu muus menetluses, ei ole seega Euroopa Kohtu praktikas veel kahtlusvabalt lahendatud.

3. Teine küsimus: nõude samasus

- 29 **3.1.** Poolas toimivas menetluses taotleb isa abielu lahutamist, laste viibimiskoha kindlaksmääramist ja oma ülalpidamiskohustuse suuruse kindlakstegemist. Poola menetluse esemeks näib seega olevat (ainult) alaealiste ülalpidamismõnõue pärast tulevikus toimuvat vanemate lahutust.
- 30 Austrias toimivas menetluses taotlesid alaealised algul, et isa kohustataks maksma igakuist elatist alates 1. augustist 2021. Pärast selle menetluse peatamist määruse nr 4/2009 artikli 12 lõike 1 alusel taotlevad nad nüüd esialgselt õiguskaitset, et kohustada isa maksma ajutist elatist alates 1. maist 2022. Ajutise elatismääruse kohaselt kehtib see kohustus kõige kauem kuni Austrias toimuva ülalpidamismenetluste lõppemiseni.
- 31 **3.2.** Euroopa Kohus määrab nõuete samasuse autonoomse tõlgendamise käigus kindlaks vastavalt regulatsiooni eesmärgile (vt kohtuotsused 144/86, *Gubisch Maschinenfabrik vs. Palumbo*, punkt 11, ning C-406/92, *The Tatry vs. The Maciej Rataj*, punkt 30). Euroopa Kohus jaatab samasust, kui menetluse algatamise aluseks olevate hagide või avalduste ese ja alus on identsed (vt RS0118405). Mõistega „ese“ on silmas peetud menetluse algatamist võimaldava hagiavalduse või muu avalduse eesmärki; see hõlmab ka eelküsimesi, mis hiljem kajastuvad otsuse põhjendustes (kohtuotsus 144/86, *Gubisch Maschinenfabrik vs. Palumbo*, punkt 16). Euroopa Kohus mõistab mõiste „alus“ all kohtuasja asjaolusid ja nõude aluseks olevaid õigusnorme (kohtuotsus C-406/92, *The Tatry vs. The Maciej Rataj*, punkt 39). Selles kontekstis ei tähenda „õigusnormid“ aga mitte kohaldatava materiaalõiguse konkreetset sätet, vaid pigem õigusküsimust, millele tuleb vastata (*Fuchs in Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 11 koos edasiste viidetega).
- 32 Erinevalt abikaasade vahelisest suhtest ei muuda vanemate lahutus vanemate ja laste suhet olemuslikult. Lapse ülalpidamiskohustuse määramine selle vanema suhtes, kes ei hoolitse lapse eest mitterahalise panuse kaudu oma majapidamises, teenib seega lapse ülalpidamist sõltumata vanemate abielu olemasolust. Alaealiste elatismõnõude „alus“ Krakówi regionaalse kohtu ja Viini kesklinna esimese astme kohtu menetlustes on seega sama faktiline olukord, st sama ülalpidamissuhe, tulenevalt konkreetsest perekonnaõiguslikust suhtest.
- 33 **3.3.** Siiski peetakse eriti ülalpidamisvaidluste puhul nõutava elatise ajavahemikku oluliseks kriteeriumiks, mille alusel määratakse kindlaks vaidluse eseme samasus.

Ülalpidamisvaidluse tuum on nimelt see, kas, millises ulatuses ja millise ajavahemiku jooksul on üks pool kohustatud teisele elatist maksma (vt RS0118405 [T2] nn „tuumküsimuse teooria või teesi“ kohta).

- 34 Seetõttu on õiguskirjanduses väidetud, et mõlemas menetluses saab vaidluse kohtumenetluses olekuga olla tegu vaid siis, kui ajavahemikud langevad kokku (*Fuchs in Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 14; *Fucik in Fasching/Konecny*³ [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 2; *Lipp in MKFamFG* [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 9; *Andrae in Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 7). Lipp'i järgi saab seega näiteks ka lahuselu ülalpidamist eristada abikaasade abielujärgsest ülalpidamisest, ilma et oleks vajalik problemaatiline pöördumine selle materiaalõigusliku aluse juurde (Lipp in MKFamFG [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 9).
- 35 *Weber* soovib eeldada nõuete samasust ka siis, kui laps esitab ühes menetluses elatise võlgnevuse nõude ja perioodilise elatise saamise nõude isa vastu ning isa taotleb abielu lahutamise menetluses oma elatise maksmise kohustuse kindlaksmääramist lapse suhtes ja sooritust ema suhtes, abielulahutuse järgse aja eest (*Weber in Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], äärenr 6.243).
- 36 **3.4.** Euroopa Kohus ei ole kahtlusvabalt veel lahendanud küsimust 2.a, kas ja millises ulatuses tuleb määruse nr 4/2009 artikli 12 alusel jaatada asja kohtumenetluses olekut, kui isa taotleb pooleliolevas abielu lahutamise menetluses abielulahutuse tagajärjena oma ülalpidamiskohustuse kindlaksmääramist lapse suhtes ja teises menetluses taotleb laps isalt perioodilise elatise maksmist.
- 37 **3.5.** Lisaks tekib küsimus 2.b, milline tähendus on selles kontekstis lapse elatise nõude sõnastusel – näiteks kui see ei ole sõnaselgelt sõnastatud selliselt, et selles taotletakse perioodilise elatise maksmist üksnes kuni vanemate abielu lahutamise menetluse lõppemiseni.
- 38 **3.6.** Saksakeelses õiguskirjanduses väidetakse, et menetluste seostamise sätteid (määruse nr 4/2009 artiklid 12 ja 13) puudutavad ainult põhikohtuasja menetluste vahelisi suhteid. Seevastu ei ole hõlmatud põhikohtuasja menetluse ja esialgse õiguskaitse menetluse suhe (*Weber in Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], äärenr 6.235; *Andrae in Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 8; *Hausmann in Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Ülalpidamisasjad, äärenr 281).
- 39 See seisukoht vastab ka kohtupraktikale ja õigusdoktriinile [...] 2012. aasta Brüsseli Ia määruse [määrus nr 1215/2012] ja selle eelkäija Brüsseli I määruse [määrus nr 44/2001] kohta (*Geimer in Geimer/Schütze*, Europäisches Zivilverfahrensrecht⁴ [2020] Brüsseli Ia määruse artikkel 29, äärenr 76 jj koos edasiste viidetega; *Gottwald in MüKommZPO*⁶ Brüsseli Ia määruse artikkel 29, äärenr 17; *Wallner-Friedl in Czernich/Kodek/Mayr*⁴ Brüsseli Ia määruse

artikkel 29, äärenr 19, 28; 4 Ob 118/06s [punkt 4.1]; 4 Ob 273/01b), samuti võrreldavate sätete kohta teistes määrustes (nt määruse 2016/1103 artikkel 17: *Gottwald* in *MüKommBGB*⁹ määruse 2016/1103 artikkel 17, äärenr 6; *Weber* in *Gitschthaler*, IFR määruse 2016/1103 artikkel 17, äärenr 8).

- 40 Selle seisukoha kohaselt ei välista esialgse õiguskaitse menetlus, isegi kui see puudutab avaldust teha ajutine määrus, millega kohustatakse tegema makseid, põhikohtuasja algatamist teises liikmesriigis, ja vastupidi (*Hausmann* in *Hausmann*, *Internationales und Europäisches Familienrecht*³ [2024] C. Ülalpidamisasjad, äärenr 281).
- 41 See seisukoht tagaks ka selle, et alaealised saaksid oma ülalpidamise kindlustada, esitades avalduse oma viibimiskoha riigis, kui (nagu siin juba aastaid) ei ole veel teada põhikohtuasjas selle kohtu pädevus, kelle poole pöördui esimesena.
- 42 Euroopa Kohtu praktikas ei ole kahtlusvabalt veel lahendanud küsimust 2.c, kas teiste määruste puhul väljakujunenud kohtupraktika, mis käsitleb menetluste seostamise reeglite mittekohaldatavust põhikohtuasja ja esialgse õiguskaitse menetluse omavahelises suhtes, kehtib ka määruse nr 4/2009 korral.
- 43 **3.7.** Praegusel juhul on täiendavaks eripäraks see, et Austria kohtute määratud ajutine elatis on ajaliselt piiratud Austria elatismenetluste lõppemisega, kuid ei ole seotud elatise määramisega Poolas toimivas abielu lahutamise menetluses. Kui Krakówi regionaalne kohus ei tee kohtualluvuse kohta otsust enne, kui jõustunult otsustab alaealiste elatise, või kui Viini kesklinna esimese astme kohus ei saa teada kohtualluvuse kohta juba ammu tehtud otsusest, siis jääb alaealiste ülalpidamismenetlus Austrias numbriga 83 Pu 137/21y pooleliolevana kestma ja ajutise elatise maksmise kohustus jääb kehtima. See võib viia ajalise kattumiseni Austria kohtute määratud ajutise elatise ja Poolas lahutamismenetluse tulemusena määratud elatise vahel.
- 44 Sellest tekib küsimus 2.d nõude samasuse kohta, mis tuleneb Austrias määratud alaealistele makstava ajutise elatise ja Poolas alaealistele abielu lahutamise tagajärjel makstava elatise võimalikust ajalisest kattumisest, mida ei ole Euroopa Kohus samuti veel kahtlusvabalt lahendanud.

4. Kolmas küsimus: rahvusvaheline kohtualluvus ajutiste meetmete jaoks määruse nr 4/2009 artikli 14 alusel koostoimes fiktiivse kohtualluvusega artikli 3 alusel?

- 45 **4.1.** Isa avaldatu kohaselt pöördus ta 2022. aasta jaanuaris tagasi Poola. Seega oli 14. aprillil 2022 esitatud ajutise elatise saamise avalduse esitamise ajal alaealiste, kuid mitte isa, elukoht Viini kesklinna esimese astme kohtu tööpiirkonnas.
- 46 **4.2.** Määruse nr 4/2009 artikliga 14 luuakse erand (ammendavalt reguleeritud) Euroopa kohtualluvuse süsteemist ülalpidamisasjades. Vaatamata määruse nr 4/2009 artikli 3 ja sellele järgnevate artiklite kohastele teistsugustele

kohtualluvustele, on lisaks põhikohtuasja menetlevatele kohtutele ka teiste liikmesriikide kohtutel kui meetmeid määravatel kohtutel õigus anda esialgselt õiguskaitset oma riigisisese menetlusõiguse kohaselt (kahetasandiline kohtualluvuse süsteem). Seega on ohustatud poolel õigus valida, kas ta pöördub määruse nr 4/2009 alusel põhikohtuasja kohtu poole või ajutisi meetmeid rakendava kohtu poole (vt *Weber in Mayr*, *Europäisches Zivilverfahrensrecht*² [2023], äärenr 6.262).

- 47 **4.3.** Siiski on õiguskirjanduses erinevad seisukohad selle kohta, kas see tähendab, et ajutiste meetmete jaoks on võimalikud kõik määruse nr 4/2009 artiklis 3 jj loetletud kohtualluvused või ainult riigisisest õigusest tulenevad kohtualluvused.
- 48 Mõned autorid on seisukohal, et rahvusvaheline kohtualluvus ajutiste meetmete jaoks ei saa enam põhineda määruse nr 4/2009 artiklil 3 jj, kui meetmete rakendamise avalduse esitamise ajal on põhikohtuasja menetlus määruse nr 4/2009 alusel juba pooleli mõne liikmesriigi kohtus. Sellisel juhul välistaks menetluse teises liikmesriigis määruse nr 4/2009 artikkel 12, mis tähendab, et teiste kohtute pädevus ajutiste meetmete otsustamiseks saaks tugineda üksnes *lex fori*'le, st riigisisesele õigusele (*Fuchs in Gitschthaler*, *Internationales Familienrecht* [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 2, viidates *Andrae in Rauscher*, *EuZPR/EuIPR*⁴ IV [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 11; *Reuß in Geimer/Schütze*, *Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen* [66. täiendav trükk jaanuar 2023] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 8; *Sieghörtner in Hahne/Schlögel/Schlünder*, *BeckOKFamG*⁴⁹ [2024] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 5).
- 49 Teised autorid on vastupidi seisukohal, et ka pärast põhikohtuasjas menetluse algatamist on kõik määruse nr 4/2009 artiklis 3 jj nimetatud kohtud rahvusvahelise kohtualluvuse järgi pädevad ajutiste meetmete otsustamiseks (*Weber in Mayr*, *Europäisches Zivilverfahrensrecht*² [2023], äärenr 6.267; *Henrich in Born*, *Unterhaltsrecht* [64. täiendav trükk oktoober 2023] ptk 33, äärenr 2; *Hausmann in Hausmann*, *Internationales und Europäisches Familienrecht*³ [2024] C. Ülalpidamisasjad, äärenr 3, 12; *Lipp in MKFamFG* [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 11). Seega on ka elatist saama õigustatud isikul lubatud taotleda ajutist meedet oma hariliku viibimiskoha järgselt kohtult ja põhiasjas pöörduda elatisvõlgniku hariliku viibimiskoha järgsesse kohtusse. See ei kehti mitte ainult [ajutiste] tagamismääruste, vaid ka [ajutiste] maksete tegemiseks kohustavate määruste kohta, isegi kui ülalpidamiskohustuslast võib ohustada kohustuste panek kahe otsusega samal ajal (*Weber in Mayr*, *Europäisches Zivilverfahrensrecht*² [2023], äärenr 6.267).
- 50 Konkreetselt loob näiteks *Henrich* järgmise näite: Kui näiteks Saksa abielunaine, kes on elanud koos oma Austria abikaasaga Austrias, naaseb Saksamaale ja abikaasa esitab seejärel Austrias abielulahutuse avalduse, võib naine taotleda ajutist elatist mitte ainult Austrias pooleliolevas abielu lahutamise menetluses (Austria kohtute pädevus elatisnõude üle otsustamiseks tuleneb määruse nr 4/2009 artikli 3 punktist c koostoimes määruse nr 2019/1111 artikli 3 lõike 1 punkti a

teise taandega), vaid ka Saksamaal vastavalt määruse nr 4/2009 artiklile 14. Saksamaa kohtute pädevus, mis on vajalik ajutise meetme määramiseks, tuleneb määruse nr 4/2009 artikli 3 punktist b – ka Saksamaa kohtutel oleks rahvusvahelise kohtualluvuse järgi pädevus põhikohtuasjas otsuse tegemiseks (*Henrich in Born, Unterhaltsrecht* [64. täiendav trükk, oktoober 2023] ptk 33, äärenr 2).

- 51 Vajaduse korral võib peatada ka ajutiste meetmete kohaldamise menetluse määruse nr 4/2009 artikli 13 alusel, kui (ajutine) õiguskaitsse põhikohtuasja lahendava kohtu kaudu tundub mõistlikum (*Hausmann in Hausmann, Internationales und Europäisches Familienrecht*³ [2024] C Ülalpidamisasjad, äärenr 312).
- 52 **4.4.** Kokkuvõttes jääb seega lahtiseks küsimus, kas ajutiste meetmete määramise menetluse jaoks vastavalt artiklile 14 on valiku alusel kättesaadavad kõik (nn fiktiivsed) kohtualluvused määruse nr 4/2009 artikli 3 punkti b järgi.

5. Neljas küsimus: põhikohtuasja lahendava kohtu pädevus vastavalt määruse nr 4/2009 artiklile 14, vaatamata põhikohtuasja peatamisele määruse nr 4/2009 artikli 12 alusel

- 53 **5.1.** Alaealised pöördusid Viini kesklinna esimese astme kohtusse nii ajutise meetme saamiseks kui ka juba enne seda otsuse tegemiseks põhikohtuasjas. Põhikohtuasja menetlus on aga aastaid pooleli, et oodata Krakówi regionaalse kohtu jaatavat või eitavat otsust kohtualluvuse kohta.
- 54 **5.2.** Just sellisel juhul tekib seega küsimus, kas mitte iga kohus, kellel on fiktiivselt pädevus määruse nr 4/2009 artikli 3 jj alusel, aga vähemalt kohus, kelle poole on juba pöördutud põhikohtuasjas, võib olla määruse nr 4/2009 artikli 14 tähenduses pädev [ajutise meetme jaoks] „isegi juhul kui käesoleva määruse kohaselt on asja sisuliseks arutamiseks pädev teise liikmesriigi kohus“, kui ta on põhikohtuasjas menetluse varasema algatamise tõttu peatanud oma menetluse ja kohus, kelle poole esimesena pöörduti, ei ole veel teinud otsust kohtualluvuse kohta.

6. Viies küsimus: rahvusvaheline kohtualluvus ajutiste meetmete jaoks artikli 14 alusel koostoimes riigisisese õigusega

- 55 6.1. Austria õiguse kohaselt on kohus, kus põhikohtuasja menetlus on alanud esimese avalduse esitamise ajal, pädev määrama alaealistele nende vanematelt ajutise elatise (EO § 387 lõige 1).
- 56 Austria riigisiseseid juhtumeid käsitleva kohtupraktika kohaselt piisab sellest, et menetluse algatamist võimaldav dokument on esitatud riigisisesele kohtule ja seda ei ole *a limine* tagasi lükatud (RS0005066; riigisisese nõude kohta: 6 Ob 142/19d [punkt 2]), ei ole vaja asja kohtumenetluses olekut (RS0005090). Need

miinimumnõuded on praegu täidetud Viini kesklinna esimese astme kohtus menetluses numbriga 83 Pu 137/21y, kuigi see on praegu peatatud.

- 57 **6.2** Viidates Euroopa Kohtu praktikale Brüsseli 27. septembri 1968. aasta konventsiooni ja määruse nr 1215/2012 kohta (C-391/95, *van Uden*; C-125/79, *Denilauler vs. S. N. C. Couchet Frères*), ei pea saksakeelses õigusruumis valitsev doktriin siiski riigisisest kohtualluvuse normi iseenesest piisavaks, et jaatada määruse nr 4/2009 kohaldamisalas riigisiseste kohtute pädevust esialgse õiguskaitse otsustamiseks. See eeldab lisaks, et taotletava meetme ja kohtualluvuse vahel on tegelik seos (*Andrae in Rauscher*, EuZPR/EuIPR⁴ IV määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 13; *Fuchs in Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 8; *Weber in Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 9; *Hausmann in Hausmann*, Internationales und Europäisches Familienrecht³ [2024] C. Ülalpidamisasjad, äärenr 308; *Reuß in Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. täiendav trükk jaanuar 2023] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 9). Tegeliku seose nõue tagab tiheda seotuse kohtualluvuse ja ajutise meetme vahel ning minimaalse kaitse ohustatud poole vastaspoolele, kelle vastu ei saa kohtusse pöörduda kõigis liikmesriikides vastavalt (ainult) nende autonoomsetele õiguskordadele, vaid ainult neis liikmesriikides, mis näivad ajutiste meetmete otsustamiseks eriti asjaga seotud olevat (*Simotta/Garber in Fasching/Konecny*³ määruse nr 1215/2012 artikkel 35, äärenr 126/1).
- 58 Tegeliku seose nõue on igal juhul täidetud, kui [kohtulahendi] täitmine Austrias on tõenäoliselt edukas (*Fuchs in Gitschthaler*, Internationales Familienrecht [2019] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 8; *Weber in Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 9). Kui ajutine meede puudutab [võlgnikule kuuluvat] nõuet, on tegelik seos olemas, kui rahvusvaheline kohtualluvus seotakse võlgniku suhtes kohustatud kolmanda isiku elukoha, registrijärgse asukoha või hariliku viibimiskohaga (vt. ka *Weber in Mayr*, Europäisches Zivilverfahrensrecht² [2023], äärenr 6.269; *Weber in Neumayr/Geroldinger*, Internationales Zivilverfahrensrecht määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 9; *Simotta/Garber in Fasching/Konecny*³ [2022] määruse nr 1215/2012 artikkel 35, äärenr 127 koos edasiste viidetega).
- 59 **6.3.** Mõned autorid aga kritiseerivad tegeliku seose kriteeriumi kui problemaatilist, kuna see on raskesti mõistetav (*Geimer/Schütze*, Internationaler Rechtsverkehr in Zivil- und Handelssachen [66. täiendav trükk jaanuar 2023] määruse nr 4/2009 artikkel 12, äärenr 9, viitega *Heinze*, Max Planck Private Law Research Paper nr. 11/5 2011, 30 jj).
- 60 Seetõttu on ka Euroopa Komisjon olnud vastu tegeliku seose nõude järgimisele (Euroopa Komisjon KOM [2009] 175, 9). Selle asemel pooldab komisjon määruse nr 1347/2000/EÜ artikli 20 lõike 2 analoogia alusel kohaldamist, nii et muus kui põhikohtuasja järgses riigis otsustatud [ajutiste] meetmete kehtivus lõpeb, kui põhikohtuasjas pädev kohus on otsustanud meetmed, mida ta peab mõistlikeks

(KOM [2009] 175, 8; vt ka *Fucik in Fasching/Konecny*³ [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 4 ja *Andrae in Rauscher*, EuZPR [2010] määruse nr 4/2009 artikkel 14, äärenr 10, mis jaatab analoogia alusel kohaldamist mitme kaitsemeetmeid puudutava määruse korral).

- 61 **6.4.** Seda, kas käesolevas menetluses on olemas tegelik seos taotletava ajutise elatise ja eespool kirjeldatud kohtualluvuse vahel, ei saa seni tuvastatud faktiliste asjaolude põhjal usaldusväärset hinnata. Eelkõige puuduvad andmed avalduse vastaspoole sundtäidetava vara kohta Austrias.
- 62 Samas nõuab eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt [madalama astme kohtu] otsuse tühistamine selleks, et esimese astme kohus täiendaks vaidluse asjaolusid, selle küsimuse selgitamist, kas tegelik seos taotletava meetme ja kohtualluvuse vahel on üleüldse määruse nr 4/2009 artikli 14 kohase kohtualluvuse eelduseks koostoimes riigisiseste normidega. Kui vastus on jaatav, tuleks kaaluda, kas seda tegelikku seost saab käesolevas asjas jaatada ka muude faktiliste asjaolude alusel (nt avalduse esitanud alaealiste elukoht; peatatud põhikohtuasja menetluses olek; avalduse vastaspoole elukoht peatatud põhikohtuasjas numbriga 83 Pu 137/21y menetluse algatamise ajal).

7. Kuues küsimus: isa kohtusse ilmumise olulisus Austrias toimuva abikaasade vahelise ajutise elatise määramise kohtumenetluses

- 63 **7.1.** Praegu lahendatava vaidluse asjaoludel on veel järgmine eripära: mitte ainult mõlemad alaealised, vaid ka ema esitas Viini kesklinna esimese astme kohtusse avalduse ajutise elatise saamiseks. Tegemist on eraldi menetlusega (number 83 C 5/22g), sest Austrias tuleb abikaasade ülalpidamiskõnõuded maksma panna hagimenetluses, samas kui elatist alaealistele tuleb nõuda hagita menetluses.
- 64 Isa ilmus ema avalduse asjas kohtusse, mille tulemusel kinnitas Austria kõrgeim üldkohus määruse nr 4/2009 artikkel 5 alusel lõpuks Viini kesklinna esimese astme kohtu rahvusvahelist kohtualluvust määrata abikaasale ajutiselt kohustus maksta elatist, kohtuasjas 4 Ob 151/23v (iFamZ 2023/262 [*Fucik*]).
- 65 **7.2.** Võttes arvesse poolte ja nõuete samasuse laiaulatuslikku mõistet Euroopa Liidu õiguses, tekib küsimus, kas sellel kohtusse ilmumisel on tähendus ka rahvusvahelise kohtualluvuse seisukohalt, et määrata ajutine elatis mõlemale alaealisele, eriti kuna alaealiste elatiskõnõude võimalik kohtumenetluses olek põhineb ainult vanemate vahel pooleli oleval abielu lahutamise menetlusel.

II. Menetluse peatamise põhjendused:

- 66 [...]